

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Областен управител на област Русе

УТВЪРЖДАВАМ: /П/

ГАЛИН ГРИГОРОВ

Областен управител на област Русе

**ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА КОНТРОЛ И
ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ ИЗПИРАНЕТО НА ПАРИ И
ФИНАНСИРАНЕТО НА ТЕРОРИЗМА
В ОБЛАСТНА АДМИНИСТРАЦИЯ НА ОБЛАСТ РУСЕ**

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Настоящите вътрешни правила се приемат в изпълнение на чл. 101 от Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП) във връзка с чл. 9, ал. 8 от Закона за мерките срещу финансирането на тероризма (ЗМФТ).

(2) С настоящите правила се установяват условията и редът за събиране, обработване, съхраняване и разкриване на информацията, свързана с дейността по контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма, определят се критерии за разпознаване на съмнителни операции, сделки, кандидати или участници по процедури за възлагане на обществени поръчки (наричани по-долу в текста „клиенти“) и се регламентират действията и отговорностите на лицата, които прилагат мерките срещу изпиране на пари и мерките срещу финансиране на тероризма в Областна администрация Русе.

(3) Тези правила се прилагат от длъжностните лица в Областна администрация Русе във всички случаи, когато Администрацията извършва дейност като задължено лице по смисъла на чл. 4, т. 23 от ЗМИП.

Чл. 2. (1) „Изпиране на пари“ по смисъла на тези правила и в съответствие със законово определените в ЗМИП хипотези е:

1. преобразуването или прехвърлянето на имущество, със знанието, че това имущество е придобито от престъпление престъпна дейност или от акт на участие в такава дейност, за да бъде укрит или прикрит незаконният произход на имуществото или за да се подпомогне лице, което участва в извършването на такова действие с цел да се избегнат правните последици от деянието на това лице;

2. укриването или прикриването на естеството, източника, местонахождението, разположението, движението, правата по отношение на или собствеността върху имущество, със знанието, че това имущество е придобито от престъпление престъпна дейност или от акт на участие в престъпление такава дейност ;

3. придобиването, владението, държането или използването на имущество със знание към момента на получаването, че е придобито от престъпление престъпна дейност или от акт на участие в престъпление такава дейност ;

4. участието в което и да е от действията по т. 1 - 3, сдружаването с цел извършване на такова действие, опитът за извършване на такова действие, както и подпомагането, подбуждането, улесняването или даването на съвети при извършването на такова действие или неговото прикриване.

(2) Знанието, намерението или целта, изисквани като елемент на посочените в ал. 1 дейности, могат да бъдат установени на база обективни фактически обстоятелства

(3) Изпиране на пари е налице и когато престъплението, от което е придобито имуществото по ал. 1, е извършено в друга държава членка, или в трета държава и не попада под юрисдикцията на Република България.

(4) „Финансиране на тероризма“ по смисъла на тези правила и в съответствие със законово определената в ЗМФТ дефиниция е:

прякото или косвеното, незаконното и умишленото предоставяне и/или събиране на финансови средства и други финансови активи или икономически ресурси, и/или предоставяне на финансови услуги с намерение те да бъдат използвани или със съзнанието, че ще бъдат използвани изцяло или частично за извършване на тероризъм, финансиране на тероризъм, набиране или обучаване на отделни лица или групи от хора с цел извършване на тероризъм, излизане или влизане през границата на страната, както и незаконно пребиваване в нея с цел участие в тероризъм, образуване, ръководене или членуване в организирана престъпна група, която си поставя за цел да извършва тероризъм или финансиране на

тероризъм, приготвяне към извършване на тероризъм, кражба с цел набавяне на средства за извършване на тероризъм, подправка на официален документ с цел улесняване извършване на тероризъм, явно подбуждане към извършване на тероризъм или закана за извършване на тероризъм по смисъла на Наказателния кодекс.

Чл. 3. Изпълнението на задълженията по тези правила и контрола по тяхното спазване се възлага на областния управител на област Русе или на изрично овластени служители от представляваната от него администрация.

Чл. 4. Лицата по чл. 3 са длъжни при възникнало съмнение за финансиране на тероризъм да извършат идентифициране на клиентите и проверка на тяхната идентификация по съмнителната операция или сделка по реда, предвиден в ЗМИП, да съберат информация за сделката или операцията по реда, предвиден в същия закон и да уведомят незабавно и дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ или друг компетентен орган, определен със закон, преди извършване на операцията или сделката, като забавят нейното осъществяване в рамките на допустимия срок съгласно нормативните актове, уреждащи съответния вид дейност.

II. МЕРКИ СРЕЩУ ИЗПИРАНЕТО НА ПАРИ И СРЕЩУ ФИНАНСИРАНЕТО НА ТЕРОРИЗМА

Чл. 5. Мерките за предотвратяване и разкриване на действията по изпирането на пари са:

1. комплексна проверка на клиентите;
2. събиране и изготвяне на документи и друга информация при условията и по реда на ЗМИП;
3. съхраняване на събраните и изготвените за целите на ЗМИП документи, данни и информация;
4. оценка на риска от изпиране на пари;
5. разкриване на информация относно съмнителни операции, сделки и клиенти;
6. разкриване на друга информация за целите на ЗМИП;
7. контрол върху дейността на задължените субекти по смисъла на чл. 4 от ЗМИП;
8. обмен на информация и взаимодействие на национално равнище, както и обмен на информация и взаимодействие между дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, звената за финансово разузнаване на други държави и юрисдикции, както и с компетентните в съответната сфера органи и организации на други държави.

Чл. 6. (1) Мерките срещу финансиране на тероризма са:

1. блокиране на финансови средства и други финансови активи или икономически ресурси;
2. забрана за предоставяне на финансови услуги, финансови средства и други финансови активи или икономически ресурси.

(2) Лицата, изпълнили мярка по ал. 1, незабавно уведомяват за това министъра на вътрешните работи, министъра на финансите, председателя на Държавна агенция "Национална сигурност" и Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.

III. КОМПЛЕКСНА ПРОВЕРКА

Чл. 7. (1) Комплексната проверка на клиентите включва:

1. идентифициране на клиенти и проверка на тяхната идентификация въз основа на документи, данни или информация, получени от надеждни и независими източници;
2. идентифициране на действителния собственик и предприемане на подходящи действия за проверка на неговата идентификация по начин, който дава достатъчно основание на лицето/лицата по чл. 3 да приеме за установен действителния собственик, включително прилагане на подходящи мерки за изясняване на структурата на собственост и контрол на клиента;
3. събиране на информация и оценка на целта и характера на деловите взаимоотношения, които са установени или предстои да бъдат установени с клиента;
4. изясняване на произхода на средствата;
5. текущо наблюдение върху установените делови взаимоотношения и проверка на сделките и операциите, извършвани през цялото времетраене на тези взаимоотношения, доколкото те съответстват на рисковия профил на клиента и на събраната при прилагане на мерките по т. 1 - 4 информация за клиента и/или за неговата стопанска дейност, както и своевременно актуализиране на събраните документи, данни и информация.

Чл. 8 (1) Комплексната проверка бива опростена и разширена.

(2) Задължените лица по смисъла на на ЗМИП могат да прилагат в зависимост от оценката на потенциалния риск мерки за опростена комплексна проверка на клиентите при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона за мерките срещу изпиране на пари (ППЗМИП).

(3) Мерките за разширена комплексна проверка се прилагат от задължените лица по смисла на ЗМИП при определените в закона случаи по реда на раздел IV от същия и правилника за прилагане на закона.

Чл. 9. (1) Мерките за комплексна проверка на клиента се прилагат при:

1. установяване на делови взаимоотношения, в т. ч. при откриване на сметка, когато с откриването на сметката се установяват делови взаимоотношения;
2. извършване на случайна операция или сключване на случайна сделка на стойност, равна или надвишаваща левовата равностойност на 15 000 евро или тяхната равностойност в друга валута, независимо дали операцията или сделката е осъществена чрез една операция, или чрез няколко свързани операции;
3. извършване на случайна операция или сключване на случайна сделка на стойност, равна или надвишаваща левовата равностойност на 5000 евро или тяхната равностойност в друга валута, когато плащането се извършва в брой, независимо дали операцията или сделката е осъществена чрез една операция, или чрез няколко свързани операции;
4. извършване на случайна операция или сключване на случайна сделка, която представлява превод на средства съгласно чл. 3, т. 9 от Регламент (ЕС) 2015/847 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. относно информацията, придружаваща преводите на средства, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1781/2006, на стойност, равна или надвишаваща левовата равностойност на 1000 евро или тяхната равностойност в друга валута.

(2) В случаите, при които поради характера на случайната операция или сделка нейната стойност не може да бъде определена към момента на извършването ѝ, мерките за комплексна проверка на клиента се прилагат не по-късно от момента, в който стойността на операцията или сделката бъде определена, ако тя е равна или надвишава:

1. левовата равностойност на 15 000 евро или тяхната равностойност в друга валута, независимо от начина, по който се извършва плащането, и дали операцията или сделката е осъществена чрез една операция, или чрез няколко свързани операции;

2. левовата равностойност на 5000 евро или тяхната равностойност в друга валута, когато плащането се извършва в брой, независимо дали операцията или сделката е осъществена чрез една операция, или чрез няколко свързани операции.

Чл. 10. (1) Лицата по чл. 4 поддържат поддържат актуална събраната чрез прилагането на мерките за комплексна проверка информация за своите клиенти и за извършваните от тях операции и сделки, като периодично преглеждат и актуализират при необходимост поддържаните бази от данни и клиентски досиета, като прилагат мерките за комплексна проверка, включително когато на лицето по чл. 4 стане известно, че е настъпила промяна в обстоятелствата по отношение на клиента.

(2) Базите от данни и клиентските досиета за клиентите и бизнес отношенията с потенциално по-висок риск се преглеждат и актуализират на по-кратки периоди.

(3) При необходимост актуалността на информацията се проверява и се извършват допълнителни действия по идентифициране и проверка на идентификацията в съответствие с изискванията на този закон и на правилника за прилагането му, когато:

1. е извършена операция или е сключена сделка на стойност, различна от обичайната за клиента;

2. има значителна промяна в начина, по който се използва откритата сметка, или в начина, по който се извършват определени операции или сделки;

3. на лицето по чл. 4 стане известно, че информацията, с която разполага за съществуващ клиент, е недостатъчна за целите на прилагането на мерките за комплексна проверка;

4. на лицето по чл. 4 стане известно, че е настъпила промяна в обстоятелствата, установени чрез прилагане на мерките по чл. 10, по отношение на клиента.

IV. ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА КЛИЕНТИ И ПРОВЕРКА НА ИДЕНТИФИКАЦИЯТА

Чл. 11. Идентифицирането на клиентите и проверката на идентификацията в Областна администрация Русе се извършват чрез използване на документи, данни или информация от надежден и независим източник.

Чл. 12. (1) Идентифицирането на физическите лица се извършва чрез представяне на официален документ за самоличност и снемане на копие от него.

(2) При идентифицирането на **физически лица** се събират данни за:

1. имената;

2. датата и мястото на раждане;

3. официален личен идентификационен номер или друг уникален елемент за установяване на самоличността, съдържащ се в официален документ за самоличност, чийто срок на валидност не е изтекъл и на който има снимка на клиента;

4. всяко гражданство, което лицето притежава;

5. държава на постоянно пребиваване и адрес (номер на пощенска кутия не е достатъчен).

(3) При встъпване в делови взаимоотношения се събират и данни за професионалната дейност на лицето и целта и характера на участието на лицето в деловите взаимоотношения чрез използване на документи, данни или информация от надежден и независим източник, попълване на въпросник или по друг подходящ начин.

(4) Когато в официалния документ за самоличност не се съдържат всички данни по ал. 2, събирането на липсващите данни се извършва чрез представяне на други официални документи за самоличност или други официални лични документи, чийто срок на валидност не е изтекъл и на които има снимка на клиента, и снемане на копие от тях.

(5) При липса на друга възможност събирането на данните по ал. 2, т. 3 и 5 може да се извърши и чрез представянето на други официални документи или документи от надежден и независим източник.

(6) Когато идентифицирането се извършва без присъствието на подлежащото на идентификация физическо лице, идентифицирането може да се извърши и чрез представяне на копие на официален документ за самоличност. В тези случаи проверката на събраните идентификационни данни се извършва по реда на чл. 55, ал. 2.

Чл. 13. (1) Идентифицирането на юридически лица и други правни образувания се извършва чрез представяне на оригинал или нотариално заверено копие на официално извлечение от съответния регистър за актуалното им състояние и заверено копие от учредителния договор, учредителния акт или от друг документ, необходим за установяване на данните по ал. 4.

(2) В случаите по чл. 23, ал. 6 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и при наличието на официален публичен търговски или дружествен регистър в държава членка, в която е регистрирано юридическото лице, идентифицирането на юридически лица се осъществява чрез извършване на справка в търговския регистър или в съответния публичен регистър по партидата на юридическото лице и документиране на предприетите действия по идентифицирането. Условието и редът за документиране на предприетите действия се определят с правилника за прилагане на закона. Когато данните, необходими за идентифицирането на юридическо лице, не попадат в обхвата на подлежащите на вписване в търговския регистър или в съответния публичен регистър обстоятелства, не са публично достъпни или предприетите действия не бъдат документираны, събирането им се извършва по реда на ЗМИП и правилника за прилагане на закона.

(3) При идентифицирането на юридически лица и други правни образувания лицата по чл. 4 са длъжни да установят структурата на собственост, управление и контрол на клиента - юридическо лице или друго правно образувание.

(4) При идентифицирането на **юридически лица** и други правни образувания се събират данни за:

1. наименованието;
2. правноорганизационната форма;
3. седалището;
4. адреса на управление;
5. адреса за кореспонденция;
6. актуалния предмет на дейност и целта и характера на деловите взаимоотношения или на случайната операция, или сделка;
7. срока на съществуване;
8. контролните органи, органите на управление и представителство;
9. вида и състава на колективния орган на управление;
10. основното място на търговска дейност.

(5) Когато в документите по ал. 1 и 2 не се съдържат данните по ал. 4, събирането им се извършва чрез представяне на други официални документи.

(6) Когато определена дейност подлежи на лицензиране, разрешение или регистриране, клиентите, встъпващи в делови взаимоотношения или извършващи сделки или

операции със или чрез лице по чл. 4 във връзка с тази дейност, представят заверено копие от съответната лицензия, разрешение или удостоверение за регистрация.

(7) По отношение на законните представители на клиент - юридическо лице или друго правно образувание, пълномощниците и другите физически лица, които подлежат на идентифициране във връзка с идентификацията на клиент - юридическо лице или друго правно образувание, се прилагат правилата за идентифициране на физическите лица по чл. 10. Когато е необходимо предприемане на мерки, произтичащи от националната оценка на риска, наднационалната оценка на риска и насоки, решения или документи, приети от институции на Европейския съюз в изпълнение на разпоредби на Директива (ЕС) 2015/849 могат да се прилагат и изисквания и изключения от това правило при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

Чл. 14. (1) Проверката на събраните идентификационни данни се извършва чрез използването на един или повече от следните способи:

1. изискване на допълнителни документи;
2. потвърждаване на идентификацията от друго лице по чл. 4 или от лице, задължено да прилага мерки срещу изпирането на пари в друга държава членка или в трета държава по чл. 27;
3. извършване на справки в електронни страници и бази от данни на местни и чуждестранни компетентни държавни и други органи, предоставени за публично ползване за целите на проверката на валидността на документи за самоличност и на други лични документи или на проверката на други данни, събрани при идентификацията;
4. извършване на справки в публично достъпни местни и чуждестранни официални търговски, фирмени, дружествени и други регистри;
5. използване на технически средства за проверка на истинността на представените документи;
6. установяване на изискване първото плащане по операцията или сделката да се осъществи чрез сметка, открита на името на клиента, в кредитна институция от Република България, от друга държава членка или от банка от трета държава по чл. 27;
7. повторно изискване на представените при извършване на идентификацията документи и проверка за наличие на промяна в идентификационните данни - при проверка на идентификацията в хода на вече установени делови взаимоотношения, когато идентификацията е била извършена при встъпването в такива отношения;
8. друг способ, който дава основание на лицето по чл. 4 да приеме идентифицирането на клиента за надеждно извършено.

(2) При установяване на делови взаимоотношения или извършване на случайна операция или сделка чрез електронно изявление, електронен документ или електронен подпис, или чрез друга форма без присъствието на клиента лицата по чл. 4 извършват проверка на събраните идентификационни данни чрез използване на два или повече от способите по ал. 1. Условията и редът за прилагане на мерките за удостоверяване истинността на идентификационните данни на клиента се определят с правилника за прилагане на закона.

(3) Предприетите по ал. 1 и 2 действия се документират, като в документите за извършената проверка на идентификацията задължително се съдържа и информацията относно датата и часа на извършване на предприетите действия по ал. 1, както и имената и длъжността на лицето, което ги е извършило.

V. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ДЕЙСТВИТЕЛНИТЕ СОБСТВЕНИЦИ И ПРОВЕРКА НА ТЯХНАТА ИДЕНТИФИКАЦИЯ

Чл. 15. (1) Идентифицирането на всяко физическо лице, което е действителен собственик на клиент – юридическо лице или друго правно образувание, се извършва от служителят/служителите по чл. 3 от настоящите правила чрез справка в съответните регистри и събиране на Декларация за действителен собственик (2) , Приложение № 1 към настоящите правила.

(2) Декларацията се подава пред служителят/служителите по чл. 3 от настоящите правила и се подписва от законния представител или от пълномощника на юридическото лице. Декларацията се прилага към досието.

(3) При подписване на декларацията от пълномощник, следва да се приложи и копие от пълномощното, в което следва изрично да е предоставено право на пълномощника да представлява юридическото лице пред Областна администрация Русе във връзка с възлагането на обществени поръчки.

(4) За всяко физическо лице, което е действителен собственик на клиент – юридическо лице или друго правно образувание, от служителят, който сключва полицата се събират и проверяват идентификационните данните по реда на т. 2.1 от настоящите Указания.

VI. ИЗЯСНЯВАНЕ ПРОИЗХОДА НА СРЕДСТВАТА

Чл. 16. (1) Произходът на средствата се изяснява чрез прилагане на поне два от следните способности:

1. представяне на документи, изискуеми по ЗОП и събиране на информация от клиента за основната му дейност, включително за действителния и очаквания обем на деловите взаимоотношения и на операциите или сделките, които се очаква да бъдат извършвани в рамките на тези взаимоотношения, чрез попълване на въпросник или по друг подходящ начин само за класираните на първо и второ място участници;

2. събиране на друга информация от официални независими източници – данни от публично достъпни регистри и бази от данни и други;

3. използване на информация, събирана във връзка с изпълнението на изискванията на ЗМИП или други закони и подзаконовни нормативни актове, включително Валутния закон, която да показва ясен произход на средствата;

4. използване на информация, обменяна в рамките на групата, която да показва ясен произход на средствата, когато е приложимо;

5. проследяване на паричните потоци в рамките на установените делови взаимоотношения с клиента, при което да е виден ясен произход на средствата, когато е приложимо.

(2) При невъзможност за изясняване на произхода на средствата след изчерпване на способите, както и в случаите, при които прилагането на поне два от способите е довело до противоречива информация, изясняването на произхода на средствата се извършва чрез писмена декларация от клиента или от неговия законен представител или пълномощник по образец – приложение № 4 към ППЗМИП.

VII. СЪБИРАНЕ И СЪХРАНЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

Чл. 17. При възникване на съмнение за изпиране на пари и/или финансиране на тероризъм, задълженото лице е длъжно да събере информация относно съществените

елементи и размери на операцията или сделката, съответните документи и други идентификационни данни.

Чл. 18. (1) Задълженото лице е длъжно да завежда в специален дневник:

1. Всяко съобщение на свой служител за възникнало съмнение за изпиране на пари или за наличие на средства с престъпен произход, независимо от начина, по който е направено съобщението, заедно със заключение относно необходимостта от докладване на възникналото съмнение.

2. Заключение за наличието на съмнение за изпиране на пари или наличие на средства с престъпен произход.

(2) Дневникът, упоменат по-горе, се прошнурова, пронумерова и заверява с подписите на представляващия задълженото лице.

Чл. 19. Събраната за целите на ЗМИП информация следва да бъде съхранявана по такъв начин, че да бъде на разположение на Дирекция "Финансово разузнаване" на ДАНС.

Чл. 20. При завеждане на съобщение за възникнало съмнение за изпиране на пари и/или финансиране на тероризъм задълженото лице, чрез определените за това представители, открива преписка, в която се събират и подреждат по реда на тяхното постъпване всички документи, имащи отношение към извършените действия, свързани със съобщението или съответните операции и сделки.

Чл. 21. Когато операцията или сделката, посочени по-горе, няма логично икономическо обяснение или видимо основателна причина, задълженото лице събира, доколкото е възможно, допълнителна информация за обстоятелствата, свързани с операцията или сделката, както и за нейната цел.

Чл. 22. (1) Събраните и изготвени документи, данни и информация задълженото лице съхранява за срок от 5 (пет) години.

(2) В случаите на установяване на делови взаимоотношения с клиенти, срокът по ал.1 започва да тече от началото на календарната година, следваща годината на прекратяването на отношенията.

(3) В случаите на извършване на случайна операция/сделка, срокът по ал.1 започва да тече от началото на календарната година, следваща годината на разкриването на информацията.

(4) За документите, изготвени от задълженото лице, срокът започва да тече от началото на календарната година, следваща годината на изготвянето им.

(5) По писмено указание на директора на дирекция "Финансово разузнаване" на ДАНС, срокът по ал.1 може да бъде удължен с не повече от 2 (две) години.

VIII. РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДИРЕКЦИЯ „ФИНАНСОВО РАЗУЗНАВАНЕ" НА ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ"

Чл. 23. (1) При установяване или при съмнение за изпиране на пари или за наличие на средства с престъпен произход, задълженото лице е длъжно да уведоми незабавно Дирекция "Финансово разузнаване" на ДАНС преди извършването на операцията или сделката, като забави нейното осъществяване в рамките на допустимия срок, съгласно нормативните актове, уреждащи съответния вид дейност.

(2) В случаите, когато забавянето на операцията или сделката е обективно невъзможно, задълженото лице уведомява Дирекция "Финансово разузнаване" на ДАНС незабавно след извършването ѝ.

Чл. 24. Задълженото лице, лицата, които управляват и представляват, както и неговите служители не могат да уведомяват своя клиент или трети лица за разкриването на информация пред надзорните органи.

Чл. 25. При извършване на проверка на място от контролните органи, задълженото лице осигурява:

1. Свободен достъп в служебните помещения;
2. Документи, справки, извлечения и други сведения, които му бъдат поискани;
3. Заверени копия на изискани му документи;
4. Писмени и устни обяснения за обстоятелства, свързани с предмета на проверката.

Чл. 26. Задълженото лице оказва съдействие на контролните органи като:

1. Получава срещу подпис заповедта за извършване на проверка;
2. Осигурява място за извършване на проверката и се явява при поискване в служебните помещения на Държавна агенция "Национална сигурност";
3. Определя свой служител за контакти и оказване на съдействие на контролните органи;
4. Предоставя в срока, определен от контролните органи, всички документи, справки, извлечения и други сведения, необходими за установяване на факти и обстоятелства, свързани с обхвата и предмета на проверката;
5. Предоставя достъп до служебните помещения;
6. При поискване предоставя в срока, определен от контролните органи, заверени копия от документи, като заверката се извършва с полагане на надпис "Вярно с оригинала", дата и подпис от законен или упълномощен представител на проверяваното лице, както и свой печат;
7. При поискване дава в срока, определен от контролните органи, писмени и устни обяснения за обстоятелства, свързани с предмета на проверката.

Чл. 27. Всички предоставени документи, сведения, справки, извлечения и писмени обяснения, изискани за проверката от контролните органи, се предоставят от задълженото лице на български език. Документите, които са на чужд език, се представят заедно с превод на български език.

Чл. 28. Предоставянето на документи, сведения, справки, извлечения, писмени и устни обяснения за целите на проверка от контролния орган не може да бъде отказано или ограничено от съображения за служебна, банкова, търговска или професионална тайна или че същата представлява данъчна и осигурителна информация или защитена лична информация. Предоставянето на информация за целите на проверката не може да породи отговорност за нарушаване на други закони или на договор.

Чл. 29. Задълженото лице задължително уведомява Дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" в случаите, по реда чл. 76, ал. 1 ЗМИП, по реда и в сроковете, определени в чл. 54 от ППЗМИП.

IX. ОЦЕНКА НА РИСКА

Чл. 30. (1) За изготвяне на оценка на риска се отчитат най-малко следните категории рискови фактори, свързани със:

1. клиента и действителния собственик на клиента (когато е приложимо);
2. държавата или географската зона, в която е установен клиентът или неговият действителен собственик или в която клиентът или неговият действителен собственик

извършва стопанската си или професионалната си дейност или с която е свързан по друг начин;

3. вида на извършваните сделки или операции и техните механизми.

(2) При идентифицирането и оценката на рисковете се взема предвид информация, която се съдържа в:

а) извършваната от Европейската комисия наднационална оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм;

б) оценките на риска по чл. 95 и 98 от ЗМИП;

в) оценките на риска по чл. 100 от ЗМИП, ако е приложимо;

г) информацията, събрана в хода на комплексната проверка на клиента;

д) насоки, решения или документи, приети от институции на Европейския съюз, Групата за финансови действия срещу изпирането на пари (FATF), международни организации с компетентност в сферата на превенцията и предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма;

е) насоки, решения или документи, приети от държавни органи и институции с компетентност в сферата на превенцията и предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма;

ж) друга достъпна информация при задължително отчитане надеждността на източника ѝ.

(3) При изготвянето на оценка на риска се вземат предвид най-малко предназначението на установяваното делово взаимоотношение, разкритата сметка и извършваната сделка или операция, равнището на активите, които клиентът ще депозира, съответно размера на предстоящата сделка или операция, както и регулярността или продължителността на установяваното делово взаимоотношение.

(4) При изготвянето на оценките на риска се съобразяват видът на лицето по чл. 4 от ЗМИП и обемът на извършваната от него дейност.

(5) При годишен оборот над 20 000 лв. от дейността по приватизация оценката на риска се извършва чрез използване на критерии за оценка на риска, изготвени и публикувани от Държавна агенция "Национална сигурност".

(6) Независимо от размера на годишния оборот, може да се изготви оценка на риска и когато се прецени, че е налице опасност от:

1. изпиране на пари или финансиране на тероризъм от отделни терористи, терористични организации и лица, финансиращи тероризма;

2. прикриване финансирането на тероризъм чрез използването на лица със законни цели и дейност, включително с цел избягване блокиране на финансови средства и други финансови активи или икономически ресурси;

3. отклоняване на средства, предназначени за законни цели, към отделни терористи, терористични организации и лица, финансиращи тероризма.

Чл. 31. (1) При идентифицирането на рисковете, свързани с клиента и неговия действителен собственик, следва да се отчитат рискови фактори, свързани със:

1. стопанската или професионалната дейност на клиента и на действителния собственик на клиента;

2. репутацията на клиента и на действителния собственик на клиента;

3. вида и поведението на клиента и на действителния собственик на клиента.

(2) Рисковите фактори, които се отчитат за идентифициране на рисковете по ал. 1, свързани със стопанската или професионалната дейност на клиента или неговия действителен собственик, могат да включват:

1. свързаност със сектори, които се свързват с по-висок риск от корупция;

2. свързаност със сектори, които се свързват с по-висок риск от изпиране на пари и финансиране на тероризъм;

3. свързаност със сектори, за които е характерно активно използване на парични средства в брой;

4. за клиент юридическо лице или друго правно образувание – целта и предмета на дейност, включително дали се ползва за управление на активи;

5. принадлежност към някоя от категориите по чл. 36 от ЗМИП;

6. заемане на друга важна позиция, която, въпреки че не попада в обхвата на чл. 36 от ЗМИП, би могла да даде възможност за злоупотреба с това положение за лично облагодетелстване или облагодетелстване на трето лице;

7. за клиент юридическо лице – принадлежност към категория, спрямо която са налице законови изисквания за оповестяване, които осигуряват адекватна степен на прозрачност по отношение на собствеността;

8. за клиент държавен или местен орган в друга държава или юрисдикция – нивото на корупция в съответната държава или юрисдикция;

9. съответствието на установеното за предишната, настоящата и планираната стопанска или професионална дейност на клиента или неговия действителен собственик с наличната за него информация;

10. принадлежност към списъците по чл. 4б от ЗМФТ;

11. други рискови фактори, определени от лицето по чл. 4 от ЗМИП.

(3) Рисковите фактори, които се отчитат за идентифициране на рисковете по ал. 1, свързани с репутацията на клиента или неговия действителен собственик, могат да включват:

1. наличие на информация в медиите или в други надеждни източници на информация за повдигнати обвинения за тероризъм или финансиране на тероризъм или за блокиране на активи на клиента или неговия действителен собственик или на лице, свързано с тях, във връзка с прилагането на мерки срещу финансиране на тероризъм;

2. наличие на негативна информация за клиента или действителния му собственик, включително относно повдигнати обвинения или подозрения в престъпна дейност, в медиите или в други надеждни източници на информация;

3. наличие на предходни уведомления по чл. 72 от ЗМИП или по чл. 9, ал. 3 от ЗМФТ;

(4) Рисковите фактори, които се отчитат за идентифициране на рисковете по ал. 1, свързани с вида и поведението на клиента или неговия действителен собственик, могат да включват:

1. невъзможност или нежелание за представяне на убедителни доказателства за самоличността;

2. наличие на съмнения относно достоверността или точността на идентификационните данни;

3. степента на прозрачност на структурата на собственост на клиента юридическо лице или друго правно образувание, както и доколко при сложна структура на собственост за това са налице основателни причини от законов или бизнес характер;

4. избягване установяването на делово взаимоотношение и предпочитане извършването на случайни сделки или операции, когато същото е нецелесъобразно;

5. стремеж към дистанционно установяване на деловото взаимоотношение или дистанционно извършване на сделки или операции, когато причината за същото не може да се установи с оглед на информацията на разположение на лицето по чл. 4 от ЗМИП или не съответства на наличната информация за клиента;

6. емитиране или наличие на акции на приносител или номинални собственици;

7. при промени в структурата на собственост и контрол на клиент юридическо лице или друго правно образувание – основанията за това;

8. наличие или липса на икономическа или законна логика или цел на заявени или извършвани сделки или операции, които са сложни, необичайни или неочаквано големи или имат необичайна или неочаквана обосновка или които се извършват по необичайни схеми;

9. стремеж към прекомерна поверителност и нежелание за предоставяне на голям обем от информация за целите на комплексната проверка;

10. степента на съответствие на установения произход на средствата и източник на имуществено състояние с наличната за клиента и действителния му собственик информация;

11. когато клиентът е юридическо лице с нестопанска цел – възможността за злоупотреба за целите на финансирането на тероризъм;

Чл. 32. (1) При идентифицирането на рисковете, свързани с държавите и географските зони, в които клиентът или действителният собственик на клиента са установени, извършват стопанската си или професионална дейност или с които са свързани по друг начин, следва да се отчитат рискови фактори, свързани със:

1. ефективността на системите за превенция и предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма в съответната държава или географска зона;

2. нивото на риск от финансиране на тероризъм в съответната държава или географска зона;

3. нивото на прозрачност и степента на спазване на данъчното законодателство в съответната държава или географска зона;

4. нивото на предикатната за изпирането на пари престъпна дейност в съответната държава или географска зона.

(2) Рисковите фактори, които се отчитат за идентифициране на рисковете по ал. 1, свързани с ефективността на системите за превенция и предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма, могат да включват:

1. принадлежност на държавата или юрисдикцията към списъка по чл. 46, ал. 3 от ЗМИП;

2. наличие на указания на директора на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по чл. 46, ал. 5 от ЗМИП.

(3) За определянето на по-висок риск, произтичащ от ефективността на системите за превенция и предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма, могат да бъдат вземани предвид и налична в медиите или други надеждни източници информация, че държавата или юрисдикцията не разполага с ефективни системи за превенция и противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

(4) Рисковите фактори, които се отчитат за идентифициране на рисковете по ал. 1, свързани с нивото на риск от финансиране на тероризъм, могат да включват:

1. наличието или липсата на наложени на държавата или юрисдикцията санкции, ембарго или подобни мерки, например от Европейския парламент и от Съвета или от Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации;

2. наличието или липсата на информация в медиите или информация от надеждни източници, че съответната държава или юрисдикция предоставят финансиране или подкрепа за терористични дейности или на територията ѝ действат терористични организации.

(5) Рисковите фактори, които се отчитат за идентифициране на рисковете по ал. 1, свързани с нивото на прозрачност и степента на спазване на данъчното законодателство, могат да включват:

1. налична информация от надеждни източници относно степента на спазване и ефективно прилагане на международните стандарти за прозрачност и обмен на информация за данъчни цели;

2. ангажираност и ефективно въвеждане на Общия стандарт за предоставяне на информация относно автоматичния обмен на информация за финансови сметки (CRS);

3. наличието или липсата на надеждни и достъпни регистри на действителните собственици.

(6) Рисковите фактори, които се отчитат за идентифициране на рисковете по ал. 1, свързани с нивото на предикатната за изпирането на пари престъпна дейност, могат да включват:

1. наличие на информация в медиите или други надеждни и достоверни публични източници за нивата на корупция, данъчни престъпления, организирана престъпност или друга предикатна за изпирането на пари престъпна дейност;

2. наличие на информация в медиите или други надеждни и достоверни публични източници за капацитета за ефективното разследване и наказателно преследване на престъпленията по т. 1 от компетентните органи в съответната държава или юрисдикция.

(7) При идентифицирането на рисковете и отчитането на рисковите фактори по ал. 2 – 6 надеждните източници на информация могат да включват доклади от механизми за взаимни оценки, подробни доклади за оценка или публикувани доклади за последващи мерки от съответните международни организации с компетентност в конкретната област.

Чл. 33. (1) Оценка на риска се актуализират периодично всяка година, като при изготвянето и актуализирането им задължително се съобразяват и отразяват резултатите от националната оценка на риска по чл. 95, ал. 1 от ЗМИП, както и резултатите от наднационалната оценка на риска и препоръките на Европейската комисия по чл. 95, ал. 2 от ЗМИП.

(2) Независимо от периодите за актуализация, се предприемат незабавно действия за актуализиране на оценката на риска, когато при прилагане на мерките за комплексна проверка по чл. 10, т. 4 и 5 от ЗМИП се установят несъответствие на информацията за клиента, сделките и операциите с характера и целта на установеното делово взаимоотношение и с установения по отношение на делово взаимоотношение с клиента риск.

(3) Оценка на риска се документират и се съхраняват по реда на глава трета, раздел I от ЗМИП.

(4) Оценка на риска са достъпни за дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" и за органите за надзор.

XI. КРИТЕРИИ ЗА РАЗПОЗНАВАНЕ НА СЪМНИТЕЛНИ СДЕЛКИ, ОПЕРАЦИИ И КЛИЕНТИ НАСОЧЕНИ КЪМ ФИНАНСИРАНЕ НА ТЕРОРИЗЪМ

Чл. 34. За съмнителни сделки, операции и клиенти се считат:

а) преводи от изпълнители – чуждестранни лица в полза на подизпълнител във връзка с изпълнението на обществена поръчка с последващо заявление за връщане на превода (освобождаване на депозита) в банки, различни от първоначалната, когато сделката между тях не се осъществи;

б) предлагане на необичайно високи или ниски цени и занижени съобразно с пазарните стойности за същата дейност или същите стоки или липса на критерии за сигурност при доставките на високо стойностни стоки;

в) опити за установяване на нерегламентирани контакти със служители на възложителя и обществени поръчки на различно равнище;

- г) нежелание да се даде подробна информация при установяване на трайни търговски отношения или представяне на документи, чиято автентичност поражда съмнения;
- д) извършване на разплащания в брой при сделки, за които в закона и практиката е прието да се плаща по банков път;
- е) нежелание да се даде подробна информация при установяване на трайни търговски отношения;
- ж) клиент, който участва в няколко разнообразни процедури за възлагане на обществени поръчки с разностранен характер и предмет, особено чрез посредници или като подизпълнител;
- з) клиент, който откаже да подпише декларация за произход на средствата, с които участва в процедура за възлагане на обществена поръчка;
- и) клиент, чиято корпоративна структура е ненужно усложнена, така че да се затрудни установяването на физическите лица, действителни собственици на юридическото лице, и да откаже да удостовери кои са физическите лица, негови действителни собственици;
- й) клиент (участник е процедура по обществена поръчка или изпълнител по вече сключен договор), който показва нежелание да даде пълна информация или представи документи, чиято автентичност поражда съмнение при извършване на сделката;
- к) изпълнител по договор за обществена поръчка за доставка на стоки или услуги оборудване, който застрахова предмета на поръчката в полза на Областна администрация Русе срещу погиване за рисковете „пожар“ и/или „кражба“, и преди да е изпълнил поръчката, изцяло или частично, изпълнителят обяви, че застрахователното събитие е настъпило и стоката е погинала, но не може да представи документи доказващи реалния внос и съществуване на застрахованите стоки или оборудване;
- л) изпълнител по договор за обществена поръчка който представя документи за извършени от него, поради непредвидени обстоятелства, несъразмерни допълнителни разходи за транспорт, строителство, опаковки и т.н. и въз основа на тях претендира възлагането на допълнителна поръчка;
- м) клиент, който предлага като обезпечение за участие в обществена поръчка, гаранция от офшорна банка;
- н) клиент, новосъздадено дружество, който оферира извършването на дейности за стойност значително надвишаваща разполагаемия от него ресурс;
- о) клиент показва видими признаци на притеснение или демонстрира необичайно клиентско поведение, което поражда у служителя на възложителя основателни съмнения, относно съществени елементи на сделката;
- п) за клиент се знае, че е под наблюдение от страна на държавната агенция „Национална сигурност“ или вече е бил докладван във връзка със съмнения изпиране на пари или финансиране на тероризъм;
- р) клиент по процедура за възлагане на обществена поръчка посочва като адрес адреса на трето лице или адресът за кореспонденция е пощенска кутия;
- с) подписът на документа за самоличност не съответства на положения от кандидата във връзка с операцията или сделката;
- т) клиенти, които представят документи за регистрация съдебна, данъчна, адресна или др., чиято истинност поражда съмнение;
- у) лица, включени в списък по чл. 5 от ЗМФТ.

ХП. ВЪТРЕШНА ОРГАНИЗАЦИЯ, КОНТРОЛ И ОБУЧЕНИЕ

Чл. 35. (1) Лицата по чл. 3 осигурява въвеждащо и продължаващо обучение на служителите си за запознаването им с изискванията на ЗМИП и актовете по прилагането му, както и с настоящите вътрешни правила, включително провеждане на текущи програми за обучение, насочени към разпознаване на съмнителни операции, сделки, източници и клиенти и към предприемане на необходимите действия при възникнали случаи на съмнение за изпиране на пари.

(2) Задълженията по предходната алинея следва да се прилагат и по отношение на всички новопостъпили на работа служители след приемането на тези правила.

Чл. 36. Лицата по чл. 3 от настоящите правила изготвят на годишна база план за въвеждащо и продължаващо обучение на длъжностните лица в Администрацията за запознаването им с изискванията на ЗМИП и актовете по прилагането му, който се изпраща на дирекция „Финансово разузнаване“ на ДАНС в срок до 15-о число на месец февруари на годината, за която се отнася. В плана се включва и текущо практическо обучение, насочено към разпознаване на съмнителни операции, сделки и клиенти, и предприемане на необходимите действия при възникнали случаи на съмнение за изпиране на пари.

Чл. 37. Лицата по чл. 3 периодично провеждат обучение на всички служители относно техните задължения и отговорности във връзка с мерките за предотвратяване на изпирането на пари, както и критериите за разпознаване на съмнителните операции.

Чл. 38. Контрола по спазване на разпоредбите на ЗМИП, ППЗМИП, ЗМФТ и настоящите правила в дейността на областна администрация се упражнява от главния секретар.

Чл. 39. При неспазване на разпоредбите на ЗМИП, лицата, допуснали извършването на нарушения се наказват от съответните органи за контрол по реда на предвидените административно-наказателни разпоредби на ЗМИП.

ХІІІ. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) Настоящите вътрешни правила се приемат с писмена заповед на областния управител на област Русе.

(2) Изменения и допълнения в настоящите правила се извършват по реда на тяхното утвърждаване.

§ 2. Прилагането на настоящите правила влиза в сила от датата на тяхното утвърждаване.

§ 3. За неуредените в тези правила въпроси се прилагат разпоредбите на ЗМИП, ЗМФТ, ППЗМИП и всички други съответно приложими нормативни разпоредби.